

”

دلیل دیگر برای بیمه نکردن ماهواره‌های ایرانی، این بود که کشور ایران تاکنون تجربه ماهواره‌سازی نداشته است. در عمل، تحریم نانوخته‌ای وجود داشت که هیچ‌کدام از کشورهای آمریکایی و اروپایی، زیربار پرتاب ماهواره ایرانی نمی‌رفتند

کسی حاضر نیست برای ایران ماهواره بسازد

ما دو نوع ماهواره داریم؛ ثابت و متحرک. ماهواره‌های ثابت مثل ماهواره‌های «عرب‌ست» و «ترک‌ست»، معمولاً برای رادیو و تلویزیون استفاده می‌شوند. البته این ماهواره‌ها، به‌وسیله دیگران ساخته شده اما مالکیتشان به‌ترتیب متعلق به عربستان و ترکیه است. قبل از انقلاب، ماهواره‌ای به‌نام «زهره» برای ما تعریف شده بود تا در مدار قرار بگیرد اما هیچ کشوری حاضر نبود برای ما ماهواره بسازد. یکی از دلایل این کار، تحریم بودن ایران است. ما، هم قبل از انقلاب و هم بعد از انقلاب، با چندین کشور از جمله «فرانسه» و «کانادا» قرارداد داشتیم ولی هیچ‌کدام به تعهداتشان عمل نکردند. یکی از دلایلی که ایران باید به‌دنبال ماهواره برود، این است که در دنیا، کسی حاضر نیست برای ایران ماهواره بسازد.

باور نمی‌کردند که ما بتوانیم

مسئولیت ماهواره «زهره» برعهده «شرکت مخابرات ایران» بود. حدود سال ۱۳۸۰، این شرکت، قراردادی را با روسیه منعقد کرد که طبق آن، آنها باید یک طراحی مفهومی را برای ما آماده می‌کردند. آنها این کار را کرده بودند ولی ایرانی‌ها به دلیل تخصص نداشتن، مستأصل مانده بودند که این طراحی مفهومی را چطور ارزیابی کنند.

ما از طریق مرکز «متعال»، طرح خودمان را به «شرکت مخابرات ایران» ارائه دادیم. اوایل، باور نمی‌کردند که ما بتوانیم این طراحی مفهومی را برای آنها ارزیابی کنیم. از این‌رو، ما توانمندی‌های «متعال» را در چند جلسه برای آنها توضیح دادیم. بالاخره به این نتیجه رسیدند که «متعال» می‌تواند ارزیابی‌ها و بررسی‌ها را انجام دهد. درنهایت، طبق قرارداد میان «متعال» و «شرکت مخابرات ایران»، ما باید این طراحی مفهومی را که حدود پنج هزار صفحه فنی به زبان انگلیسی داشت، ارزیابی می‌کردیم. البته منظور ما از این قرارداد، سودآوری نبود. انگیزه ما این بود که این پروژه به سرانجام برسد. به این ترتیب، کارها میان شصت نفری که در «متعال» بودند، تقسیم شد. همه گروه‌هایی که لازم بود، از جمله گروه مخابرات، کنترل، مکانیک و حرارت را تشکیل دادیم. پس از مدتی، درباره تمام بخش‌های این طراحی مفهومی،

نظر فنی تهیه شد. درنهایت، ما این نظرات را در جلسه‌ای با حضور وزیر، برای مسئولان شرکت مخابرات ارائه دادیم. بچه‌های «متعال» هم در جلساتی که با مسئولان روسیه برگزار می‌شد، شرکت داشتند و اشکالات موجود در طراحی را بررسی می‌کردند. این پروژه، یکی از کارهای بزرگی بود که باعث شد بچه‌های «متعال» از نظر فنی و طراحی رشد کنند. یادگیری ما در این بخش، خیلی زیاد بود. درست است که ما این پروژه را با هزینه ۳۰ میلیون تومان انجام دادیم ولی به اندازه چند میلیارد تومان، مطلب یادگرفتیم.

وارد باشگاه فضایی شدیم

مرکز «متعال» در یک قرارداد مشترک با روسیه، پروژه‌ای را تعریف کرد که به ماهواره «سینا ۱» مشهور شد. طبق این قرارداد، قرار بود یک شرکت ایرانی این پروژه را طراحی و یک شرکت روسی هم آن را تولید کند. مدتی بعد، این ماهواره با موفقیت پرتاب شد و در مدار هم قرار گرفت. به‌وسیله همین ماهواره «سینا ۱» بود که ایران توانست وارد باشگاه فضایی شود.

سال‌های قبل از ۱۳۸۵، پروژه‌های دیگری هم برای تولید ماهواره ایرانی تعریف شده بود. برای مثال، در آن سال‌ها با روسیه صحبت